

Vergaderjaar 2002–2003

28 668

Terrorismeverzekerings

Nr. 2

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 juni 2003

Bij brief van 6 november 2002 (kamerstuk 28 668, nr. 1) bent u geïnformeerd over de mogelijke oplossing om terrorismeschade's in Nederland tot op zekere hoogte verzekeraar te houden.

Bij dezen bericht ik u dat de uitwerking van de gevonden oplossing voorspoedig is verlopen. Per 1 juli 2003 zal de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. in werking treden. Op 22 mei 2003 is het aanvullende voorstel tot wijziging van de Noodwet financieel verkeer ingediend (kamerstuk 28 915).

Modaliteiten terrorismepool

De afgelopen maanden hebben verzekeraars intensief gewerkt aan de vormgeving van een terrorismepool. Deze werkzaamheden hebben geresulteerd in de oprichting van de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT). De aandelen van de NHT zijn in handen van de stichting NHT, waarvan het bestuur en de commissarissen worden benoemd door het Verbond van Verzekeraars en Zorgverzekeraars Nederland. Op 19 mei jongstleden zijn de laatste contracten met deelnemende verzekeraars gesloten. Gewogen naar premie-omvang zal zo'n 94% van de Nederlandse verzekeringsmarkt deelnemen aan de NHT, hetgeen volstaat om de eerder aangekondigde dekkingscapaciteit van € 400 miljoen te genereren. Onder de deelnemers zijn zowel levensverzekeraars als schade- en zorgverzekeraars en zowel leden als niet-leden van het Verbond van Verzekeraars. Geconcludeerd kan dus worden dat sprake is van een breed gedragen oplossing binnen de Nederlandse verzekeringsmarkt.

In het geval van een terroristische schade zullen verzekeraars naar rato van hun premie-inkomen bijdragen aan de NHT, waarbij het maximum van de sector als geheel is gesteld op € 400 miljoen. Voor schade die dit bedrag overschrijden zijn verzekeraars erin geslaagd om op de internationale herverzekeringsmarkt de beoogde aanvullende € 300 miljoen

herverzekeringsdekking te kopen. De nu afgesloten contracten hebben een looptijd van 1 juli 2003 tot en met 31 december 2004.

Overheidsherverzekering

Het kabinet is van mening dat met de NHT op adequate wijze invulling is gegeven aan de beoogde oplossing voor het maatschappelijke probleem van onverzekerbaarheid van terrorismeschade. De vormgeving van de NHT is in lijn met het uitgangspunt van marktconformiteit en biedt vertrouwen voor een zakelijke contractsrelatie. De overheid zal dan ook conform de aankondiging in november 2002 een herverzekering bieden aan de NHT en daarmee een vergelijkbare rol vervullen als een aantal andere lidstaten van de Europese Unie. De Europese Commissie is geïnformeerd over deze overheidsdekking.

De omvang van de overheidsdekking is gelijkgesteld aan de door commerciële herverzekeraars geleverde capaciteit van € 300 miljoen euro. De totale verzekeringscapaciteit van de NHT komt daarmee op € 1 miljard euro. De overheidsherverzekering is principieel tijdelijk van aard en zal in eerste instantie gelden voor een halfjaar.

De overheid zal voor de geleverde herverzekeringscapaciteit een premie vragen die de commerciële verzekeraarheid niet in de weg staat. De premie wordt dus zo gekozen dat bij een herstel van de verzekeraarheid de overheid zich al snel uit de markt prijst. Voor de premiestelling is verder van belang dat de overheid pas na € 700 miljoen wordt aangesproken. Gezien dit relatief lage risicoprofiel en de noodzaak van een adequate prikkel voor verzekering in de markt, rekent de overheid voor de eerste periode tot 31 december 2003 een premie van € 10 miljoen (€ 20 miljoen op jaarbasis). De overheid hanteert in haar prijsstelling een systeem van verschillende tranches, waarbij het eerste gedeelte van de dekking relatief duur is. Bij de tijdelijke terrorismeverzekering van de luchtvaartsector na 11 september 2001 zijn positieve ervaringen opgedaan met een dergelijke systematiek.

Inmiddels heeft een commerciële herverzekeringspartij interesse getoond om vanaf 1 juli 2003 een gedeelte van het overheidsdekking op zich te nemen. Mochten verzekeraars besluiten gebruik te maken van deze mogelijkheid, dan zal de overheid haar dekking vanaf een hoger bedrag kunnen starten. Verder zal de overheid dan overwegen haar aanbod voor dekking per 1 januari 2004 evenredig te verhogen, conform het huidige uitgangspunt van een overheidsdekking die in omvang vergelijkbaar is met de commerciële herverzekering. De totale capaciteit van de NHT kan dan in het belang van verzekerden worden vergroot. Een aandachtspunt daarbij vormen de totale premielasten voor verzekeraars en daarmee uiteindelijk verzekerden. De overheid zal ruim voor de eventuele verlenging in overleg treden met verzekeraars over de dekking en premiestelling vanaf 1 januari 2004.

Gevolgen voor verzekerden

Verzekeraars hebben contracten van particulieren over het algemeen per 1 januari 2002 gecontinueerd zonder uitsluiting van het terrorismerisico. Zij hadden aangekondigd het terrorismerisico per 1 januari 2003 uit te sluiten vanwege het wegvallen van herverzekeringsdekking. Na de presentatie van de gevonden oplossing in november 2002 bleken herverzekeraars echter bereid om bestaande contracten nog tijdelijk te verlengen om zo een zorgvuldige uitwerking van de pool mogelijk te maken. Het bedrijfsleven heeft sinds 1 januari 2002 met onverzekerbaarheid te maken. Bedrijfsmatige terrorismerisico's zullen tot een bedrag van

€ 75 miljoen per locatie bij de NHT verzekerd kunnen worden. Vanzelfsprekend staat het verzekeraars principieel vrij om, indien zij daar individueel de mogelijkheden toe hebben, een hogere dekking te bieden.

De gevonden oplossing betekent voor particulieren en bedrijfsleven in Nederland dat zij ook in de toekomst dekking kunnen ontvangen voor het terrorismerisico. Verzekeraars blijven het terrorismerisico dragen met behulp van de NHT, maar zullen over het algemeen de totaal geboden dekking dusdanig beperken dat de schadelast uit deze contracten de omvang van de door de NHT gegenereerde capaciteit niet kan overschrijden. Voor verzekerden betekent dit dat de maximale uitkering bij terroristische schade afhankelijk zal worden van de capaciteit van de NHT. Een dergelijke clausulering is mogelijk in nieuw af te sluiten verzekeringsovereenkomsten en bij lopende schadeverzekeringen volgens de zogenoemde «en bloc clause» of per contractvervaldatum. Het kabinet is van mening dat gezien de omvang van de geboden dekking door de NHT, verzekerden ondanks de clausulering in voldoende mate dekking blijven ontvangen voor terrorismeschaden.

Een zorgvuldige berichtgeving aan verzekeringnemers over de wijzigingen als gevolg van de terrorismepool is hierbij van essentieel belang. Aanpassingen in verzekeringscontracten dienen gecommuniceerd te worden op een transparante wijze die zekerheid biedt aan verzekeringnemers en verzekeraars. Het Verbond van Verzekeraars zal daartoe een brief op alle adressen in Nederland laten bezorgen. Deze brief informeert verzekeringnemers over de inwerkingtreding van de NHT en de gevolgen daarvan voor verzekeringspolissen. Tevens zullen informerende advertenties in dagbladen worden geplaatst. Met dit communicatieplan wordt er naar inzicht van het kabinet op een reële wijze in voorzien dat elke verzekerde op de hoogte kan zijn van eventuele wijzigingen in zijn verzekeringspolis. De gedragstoezichthouder Autoriteit Financiële Markten is op de hoogte van dit proces.

Noodwet financieel verkeer

Verzekeraars blijven onverkort blootstaan aan het terrorismerisico in de lopende portefeuille aan levensverzekeringen, waarvan de polisvoorwaarden niet tussentijds eenzijdig kunnen worden herzien. Dit betekent dat de totaal verzekerde terrorismeschade de dekkingscapaciteit van de NHT te boven kan gaan en dat vervolgens de grenzen van de draagkracht van het verzekeringsstelsel kunnen worden bereikt. Vanuit de verantwoordelijkheid voor het goed functioneren van de financiële sector beschouwt het kabinet het als onwenselijk indien deze grenzen zouden worden overschreden. Met de op 22 mei jongstleden bij de Tweede Kamer ingediende wijziging van de Noodwet financieel verkeer wordt de Minister van Financiën een specifieke bevoegdheid toegekend voor wat betreft het toepassen van kortingen op de te verrichten uitkeringen, met als oogmerk het goed functioneren van het verzekeringsstelsel te waarborgen. Deze aanpassing van de Noodwet financieel verkeer vormt aldus een noodzakelijk sluitstuk van de terrorismepool.

Zoals eerder aangegeven zal de Minister van Financiën alvorens een beslissing te nemen over de toepassing van de Noodwet financieel verkeer in nauw overleg met de Pensioen- & Verzekeringskamer op een wijze die recht doet aan de respectievelijke verantwoordelijkheden, de verzekeringssector sonderen. De sector heeft hiertoe inmiddels een commissie opgericht die bij terroristische schade direct geactiveerd kan worden.

Conclusie

De afgelopen maanden hebben verzekeraars en de overheid in overleg met de Pensioen- & Verzekeringskamer uitwerking gegeven aan de beoogde oplossing voor het terrorismeverzekeringsprobleem. Per 1 juli 2003 zal de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. in werking treden. De NHT zal het voor verzekeraars mogelijk maken om op een – ook vanuit toezichtoptiek – verantwoorde wijze dekking te blijven bieden voor terrorismerisico's.

Met de NHT is aldus de dreigende onverzekerbaarheid in Nederland afgewend. De keerzijde hiervan is dat verzekerden, die vooralsnog veelal volledig verzekerd zijn voor terrorisme, in de toekomst te maken krijgen met beperkingen in de dekking. Verzekerden zullen de komende weken over de continuering van de verzekeringsdekking en de eventuele wijzigingen daarin op de hoogte worden gebracht door middel van een huis aan huis bezorgde brief en dagbladadvertenties.

Het kabinet is van mening dat met de NHT een adequate oplossing is gevonden voor de onverzekerbaarheid van terrorismerisico's. De overheid levert daarom in lijn met de overheidsrol in een aantal andere lidstaten van de Europese Unie de eerder aangekondigde herverzekering. Periodiek zal worden gezien of continuering van deze herverzekering noodzakelijk is en zo ja tegen welke voorwaarden. Het recent bij de Tweede Kamer ingediende voorstel tot wijziging van de Noodwet financieel verkeer vormt het sluitstuk van de gevonden oplossing, zodat het goed functioneren van de verzekeringssector is gewaarborgd in het belang van consumenten en bedrijfsleven.

De Minister van Financiën,
G. Zalm